

ΑΡΚΟΥΔΑ ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ ΜΑΣ Η' ΕΜΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΚΟ ΤΗΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΓΙΑ ΟΜΑΛΗ ΣΥΝΥΠΑΡΞΗ

→ αρκούδες σε κατοικημένες περιοχές

- Μην αφήνετε σκουπίδια έξω από τους κάδους απορριμμάτων.
- Μην αφήνετε ανοιχτούς τους κάδους απορριμμάτων.
- Προτείνεται η χρήση ειδικών κάδων απορριμμάτων που δεν μπορεί να ανοίξει η αρκούδα.
- Καταργείστε παράνομες χωματερές κοντά ή μέσα σε οικισμούς.
- Αποφύγετε τα οικίσια ζώα και τις μελισσοκομικές μονάδες εντός του οικισμού. Σε περίπτωση που αυτό δεν γίνεται, χρησιμοποιείστε τα κατάλληλα προληπτικά μέτρα όπως: ηλεκτροφόρο περίφραξη και σκυλιά φύλαξης κοπαδιών (ελληνικές φυλές *Ελληνικού Ποιμενικού* και *Μολοσσού της Ηπείρου*).

→ αρκούδες σε τροχαία ατυχήματα

Σε περίπτωση που οδηγείτε όχημα σε περιοχή που είναι βιότοπος αρκούδας:

- Δώστε σημασία στις προειδοποιητικές πινακίδες.
- Μειώστε την ταχύτητα του οχήματός σας.
- Χρησιμοποιείστε την μεγάλη σκάλα (όταν αυτό είναι ασφαλές) στα φώτα του αυτοκινήτου σας.
- Σε περίπτωση που αντιληφθείτε παρουσία αρκούδας στο οδόστρωμα ή κοντά σε αυτό ελαττώστε ταχύτητα και κορνάρετε.
- Σε περίπτωση ατυχήματος ειδοποιήστε άμεσα τις τοπικές αρμόδιες αρχές (Τροχαία, Δασαρχείο) και την Ομάδα Άμεσης Επέμβασης για την αρκούδα.

→ αρκούδες στο κυνήγι

Οι πιθανότητες συνάντησης είναι περισσότερες όταν γίνεται παγάνα για αγριογούρουνο. Εάν συναντήσετε αρκούδα στο κυνήγι, οι αντιδράσεις σας θα έχουν καθοριστική σημασία για την δική σας ασφάλεια αλλά και για την ζωή του ζώου. Γι' αυτό:

- Διατηρείστε την ψυχραιμία σας.
- Μην πυροβολείτε ποτέ πριν αναγνωρίσετε το θήραμά σας (στην προκειμένη περίπτωση το αγριογούρουνο).
- Φροντίστε να αφήσετε χώρο στην αρκούδα για να απομακρυνθεί.

→ αρκούδες σε κοντινή απόσταση

Η αρκούδα δεν πρέπει να νοιώσει ότι απειλείται.

- Μείνετε ψύχραιμοι. Οι αρκούδες ακολουθούν σχεδόν πάντοτε μια συγκεκριμένη διαδρομή μέσα στο δάσος οπότε -αν δεν ενοχληθούν, απλά θα συνεχίσουν τη διαδρομή τους.
- Μείνετε μακριά, μην πλησιάζετε και μην την προκαλείτε.
- Απομακρυνθείτε διακριτικά.

Η όρθια στάση του ζώου ΔΕΝ σημαίνει επιθετικότητα, αλλά ανίχνευση του γύρω χώρου και συνήθως αποτελεί προετοιμασία για τη φυγή της. Η αρκούδα ΔΕΝ επιτίθεται ποτέ από όρθια στάση. Όταν αντιληφθεί ανεπιθύμητους επισκέπτες οπισθοχωρεί και απομακρύνεται αφού πρώτα εκτιμήσει τον κίνδυνο.

Η αρκούδα ΔΕΝ επιτίθεται στον άνθρωπο παρά μόνον αν αισθανθεί κίνδυνο για την ίδια ή τα μικρά της. Οι επιθέσεις συνήθως είναι εικονικές με στόχο τον εκφοβισμό. Όταν κινούμαστε στο δάσος καλό είναι να κάνουμε **αισθητή** την παρουσία μας κατά τακτά χρονικά διαστήματα, κάνοντας έντονους θορύβους με ομιλίες, τραγούδια ή τη χρήση σφυρίχτρας.

→ αρκούδες σε ειδικές συνθήκες

Οι πιο συνηθισμένες περιπτώσεις είναι:

- Θηλυκή αρκούδα με μικρά η οποία είναι πολύ προστατευτική προς τα αρκουδάκια της.
- Αρκούδα κοντά σε πώμα ζώου όπου η παρουσία σας εκλαμβάνεται ως ανταγωνιστική και απειλεί την τροφή της.
- Αρκούδα αιφνιδιασμένη από παρουσία σας η οποία δεν πρόλαβε να κρυφτεί ή να απομακρυνθεί.
- Αρκούδα παγιδευμένη χωρίς δυνατότητα διαφυγής.

Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει άμεσα να δείξετε ειρηνικές προθέσεις:

- Μην φωνάζετε και μην προσπαθείτε να τη διώξετε ή να τη χτυπήσετε με οποιονδήποτε τρόπο.
- Απομακρυνθείτε ήρεμα και αθόρυβα προς διαφορετική κατεύθυνση χωρίς να τρέχετε.
- Αν βρίσκεστε σε Εθνικό Πάρκο ειδοποιήστε το προσωπικό φύλαξης.

* Στην Ελλάδα τα τελευταία 15 χρόνια έχουν σημειωθεί 16 περιστατικά «επιθέσεων» αρκούδας. Στην συντριπτική πλειοψηφία η αρκούδα αιφνιδιάστηκε ή παρενοχλήθηκε από ανθρώπους ή κυνηγετικά σκυλιά όταν ήταν είτε με τα μικρά της, είτε θρισκόταν σε ανάπαυση, είτε δεν είχε διέξοδο διαφυγής.

IF YOU MEET A BEAR ON YOUR OR ITS WAY

TIPS FOR MAKING COEXISTENCE POSSIBLE

→ Bears approach in residential areas

- Do not leave food waste outside the waste bins.
- Never leave the waste bins open.
- It is advisable to use special bear-proof bins (special garbage bins that cannot be opened by bears).
- Remove illegal garbage dumps near or within villages/cities.
- Avoid keeping domestic animals or beehives within the village/city. If this is not possible, use the appropriate damage preventive measures: electric fences or livestock guarding dogs of the race of *Greek Shepherd Dog* or *Mollosus of Epirus*.

→ bears and traffic accidents

If you drive your vehicle through an area that is close/inside a bear habitat:

- Pay attention to the warning signs.
- Reduce the speed of your vehicle.
- Use the high beam on your car lights (when it is safe).
- If you notice the presence of a bear on or near the road, reduce the speed and sound the horn.
- In case of accident inform the local competent authorities (Traffic Police, Forest Service) and the Bear Emergency Team immediately.

→ bears and hunting

The chances to encounter a bear during hunting are higher in the cases of wild boar drive hunting. If you come across a bear during hunting, your reactions will be crucial for your own safety and for the bear's life as well. Thus:

- Stay calm
- Never shoot before identifying the game species (be sure it is a wild boar).
- Give the bear enough space to move away.

LIFE ARCPROM

→ bears in close distance

The bear must not feel threatened.

- Stay cool. Frequently, bears are simply passing by and if they do not find food, they will simply continue their course.
- Stay away. Do not approach the bear. Give the bear enough space to move away.

The upright posture of the animal DOES NOT mean aggression, but an inspection of the surrounding space; it is the most

common way to prepare its escape.

The bear NEVER attacks from the upright posture. As soon as it is aware of the presence of unwanted visitors, it will draw back and retreat after identifying the danger.

The bear DOES NOT attack humans unless it feels danger for itself, or its cubs. Usually its “attacks” do not mean to kill but to frighten the intruder.

When we move within the forest, it is good to make our presence **noticeable** by talking, singing or using a whistle.

→ bears in special conditions

The most common cases are:

- It is a female bear with cubs. The bear is very protective with her cubs.
- It is close to an animal carcass, so your presence is considered to be competitive (a threat to its food source).
- The bear is surprised by your presence and didn't have time to hide or leave.
- The bear is/ feels trapped and/or unable to escape.

In any case, you will need to immediately show your peaceful intentions:

- Do not scream. Do not try to drive it away or hit it in any way.
- Move away as quietly as possible to the opposite direction without running.
- If you are in a National Park, inform their staff about the encounter.

* In Greece in the last 15 years there have been 16 cases of “bear attacks”. In the vast majority of the cases the bear was taken by surprise or was harassed by humans or hunting dogs, while being with its cubs, resting, or having no escape route.

LIFE ARCPROM

Το έργο LIFE ARCPROM (LIFE18 NAT / GR / 000768) έχει στόχο τη βελτίωση της συνύπαρξης ανθρώπου – αρκούδας σε τέσσερα Εθνικά Πάρκα της Ν. Ευρώπης, τρία στην Ελλάδα και ένα στην Ιταλία. Το έργο ξεκίνησε τον Οκτώβριο του 2019 και θα έχει διάρκεια 5 χρόνων.

Επικοινωνία: Καλλιστώ, Περιβαλλοντική Οργάνωση για την Άγρια Ζωή και την Φύση

Τηλ: 2310 252530

E-mail: lifearcprom@uowm.gr

Website: www.lifearcprom.uowm.gr/

LIFE ARCPROM

The LIFE ARCPROM project (LIFE18 NAT / GR / 000768) aims at improving human-bear coexistence in four National Parks of S.Europe, three in Greece and one in Italy. The project started in October 2019 and will last for 5 years.

Contact: Callisto, Wildlife and Nature Conservation Society

Tel: (0030) 2310 252530

E-mail: lifearcprom@uowm.gr

Website: www.lifearcprom.uowm.gr/

ΑΝΘΡΩΠΟΣ
UOMO
HUMAN

ΑΡΚΟΥΔΑ
ORSO
BEAR

